

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 105 ◆

Субота, 1 червня 1991 року ◆

Ціна 10 коп.

ДЕНЬ МАЛИХ — ДЛЯ ВЕЛИКИХ

Сьогодні — День захисту дітей.

Відзначаться він не оперше, але, здається, ранише ми робили логічний намір: на словах День дітей, а сьогодні доводиться робити на словах День захисту. Взагалі, гасла міняються. Було: все найкраще — дітям. Стало: все найдорожче — їм же. Цими днями у книгарні був свідком події: спіймали хлопчика з тоненькою книжкою про Джеймса Бонда за пазухою. Дві продавщиці дебели вели малого під руки й кричали: ах, Джеймс Бонд, ах, червінець!

Хлопчика затримали до приходу мамі.

Цікаво — вона викупить дитину разом з Джеймсом Бондом чи без нього? Я не захотів чекати. І без того ця картина чимось дуже нагадала війну, Валю Котико (о, яке м'яке, невоєнне ім'я) чи Володю Дубіника, спійманого в Криму фашистською контррозвідкою.

Справді, хіба не схоже?

Фото Михайла САЧКА.

(Закінчення на 9-й стор.)

П РЕМЕР МІНІСТР Української РСР з. П. Фомін прийняв 30 травня представників ширмою відомої американської корпорації ФМС на чолі з головою Ради директорів корпорації Р. Меллгомом.

3 А ОСОБИСТІЙ анілад у збільшення виробництва сільськогосподарської продукції на основі впровадження італійських технологій і передових методів організації праці Президіє Верховної Ради Української РСР Указом від 30 травня 1991 року відзначила: дар

жовтими, нагородили Української РСР працівників агропромислового комплексу Житомирської області.

П ЕРША на Україні організація ліберально-демократичної партії Радянського Союзу створена у Коростині (Житомирської області). Вона налічує дев'ятьох десятків чоловік. Вони виступає за правову державу, у якій були б захищені права людини, дотримувалися анонімізм, політична і духовна свободи людини, релігія, а не на словах ділячи закони ринкової анонімізм.

За січень — травень редакція одержала 13150 листів.

Отже, «Конверсія-91» завершила свою роботу. Учасники замирилися дотями. І, сподіваючись, відтепер цілеспрямовано, на багатого досвіду і законів, зможуть бути ухвалені наближчим часом. Вони знайдуть кращі шляхи і методи підходу до розвитку нешої «хворої» економіки.

ТЕРЕБ РОБОТИ

Віталія ЖЕЖЕРА,
Дніпропетровськ — Київ.

Нині попит на високохудожній творч. зв'яз. і селяни опику-
ються у чарзі першими. Пам'ят-
ники для них інтєснї майстри
віддали з бронзи, понад дві
тонни пішло. і виставили раху-
нок — 120 тислч. Райком схо-

п'явся за голо-
порожній. А
постементі Ал-
відмовились.
набрано не су-
то спеціальни-
я. Та народ
шве перехо-
ші, хоч не бу-
оті. Георгій
ють, зібрав не-
сач. Отже, ті
встановило, зі-
жесті селищ-
ді-завтра в с-
м'ятинком і
ж, для того і

Мн

Харь ка

Ось тобі й маєш

ГРАБУЮТЬ, ЯК У ЧІКАГО

Лише поляків, які мешкають на Україні, побуває на прощі з 1 по 3 червня близько двадцяти тисяч. Для них, католиків римського обряду, Папа Іоанн Павло II відслужить святкові літургії в кафедральних храмах Ряшева і Любачева.

Стурбованість викликає станявця українських плітримів. Щонайменше 18 тисяч греко-католиків також збиралася здійснити ходіння на прощу до Папи й узяти участь у святковій літургії. Воно мало відбутися 2 червня у Перемислі. Та, як ми дізналися, до Перемисля святійший отець приїде ввечері й матиме час лише для того, щоб відслужити годинник молебень. Та й то, не хрэм, який майже двісті років був кафедральним собором греко-католиків у Перемислі, а в колишньому гарнізонному костелі, який чині змуєнн орендувати ук-

Оксана ТЕЛЕНЧІ,
власний кореспондент
«Будів Укробізнес»

нове! _____

ДОТИ ШКОЛНИКІВ

вплив установи мільйон невіддільних мільон тоннової роботи. Це дозволило на обробку 23 тисяч гектарів у господарствохватстві. Хліборобам вигідніші машині послуги, бо вони дешевші, ніж оплата роботи авіації. А висока якість виконання роботи забезпечена. А саме моделюванням дозволило літати: буквально за кілька метрів від землі.

Споряджені техніку згодилися також для виявлення пожеж: об'їзди на лінійні електропередачі.

Іван ФЕДОРІВ,
Харківська область

Прем'єра

Український магнат, князь Дмитро Вишневецький з загальною розкіш брав участь у боротьбі з турками і татарами. За його ініціативи на острові Мала Хортиця побудовано замок для оборони літандином кордонів України від татарських набігів. Пізніше Вишневецький був на службі у Івана Грозного. Під час походу в 1571 році на Москву він врятував життя молодшому сину царю від московських феодалів, вивидний турецькому султану Сулейману II і за його наказом страчений. Українські історики Скальковський та Яворницький вважали Вишневецького засновником Запорозької Січі. Він був зображений на Битві під Трактеном образи Байді в армії Кіуліша погвинено

ІН БУВ,

саме з цією історичною рингтезою. Реальні події вараплітаються з народними легендами, піснями, думами про славного козака. Постає драма народний ерстист України Олександр Король.

На знімку:
заслужений
людимир Луи
рі—неродна
тяне Міроши

Подорож

СТО ТИСЯЧ ЗА ЛЕНІНА

Саме стільки витратила з свого бюджету Сахновщинська селищна Рада на проведення в житті давньої мрії місцевого райкому КПУ — астантант в центрі селища майже чотириметрову статую.

«Невже досі живи без Ілліча?!» — передбачаю запитання читачів. Ні, пам'ятник стоїть він, як і годиться, неподалік від райкому партії. Правда, скромний, заабільшк з людський зріст, та й старий. Спорудити новий, не гірший, ніж у сусідів, сахновщинські комуністи задумали років 12 тому. Але за вождем стояла довге леза черга, а монополне право на виготовлення

давала тільки Республіканська худрада.

— Скільки в намулися за ці роки! — розповідає архітектор району В. Карпенко. — Скільки разів макет споруджав до Києва! Зештовхав у УАЗик, приїзду, поставлю, а вони розднілюються: то п'ятка якась не так одриється від постаменту — вези назад, а наступного разу — не так рука піднята, а потім до вух причепились...

Нині попит на ансокохудожні твори в нас, селяни охочі, лис у черзі першими. Пам'ятник для них кінський майстри віддали з бронзи, понад дві тоїни лішо. І встановити рахунок — 120 тисяч. Райком схи-

пився за голову — а касі ж порожило! А ще й гранітний постамент! Але від задуму не відмовились. Тисяч двадцять набрано на суботниках, відкрито спеціальний рахунок у банку. Та народ чомусь не лоспшас перераховувати туди гроші, хоч на будівництво церкви отець Георгій, як стаєрджують, зібрав не менше 150 тисяч. Отже, ті 100000, яких не вистачало, знайшлися у бюджеті селищної Ради. Не сьогодні-завтра в області одним лям'ятником стане більше. Що ж, для того й жнаємо.

Микола КОСІЙ,
журн. іст.
Харківська область

Шляхи, тривоги

НА ПРОЩУ
ДО ПАПИ РИМСЬКОГО

Мусульмани — в Мекку, юдеї — до Єрусалима, православні українці ходили на прощу до святих мощей Києво-Печерської лаври. І от новина: Києво-Галицька митрополія УГКЦ та римокатолицька церква на Україні організували поїздки на прощу до Папи Іоана Павла II, який відвідає Польщу на початку червня.

З цього приводу Іван Гель, заступник голови Львівської обласної Ради ось що розповів по телефону:

— На прощу до Папи Римського виявили бажання поїхати тисячі римо- і греко-католиків. Списки бажань складалися в єпархіях, а заступники голів виконкомів (йдеться в основному про три області: Львівську, Тернопільську, Івано-Франківську), лише ставили печатки на тих списках. Проча перетинатимуть кордон автобусами або поїздами згідно із спрощеними правилами, що існують між сусід-

кім територіям України й Польщі.

Лише поляків, які мешкають на Україні, побуває на прощі з 1 по 3 червня близько двадцять тисяч. Для них, католиків римського обряду, Папа Іоанн Павло II відслужить святкові літургії в кафедральних храмах Ряшева і Любачева.

Стурбованість викликає становище українських пільгирів. Щонайменше 18 тисяч греко-католиків також збиралися здійснити хожіння на прощу до Папи й узяти участь у святковій літургії. Вона мала відбутися 2 червня у Перемишлі. Та, як ми дізналися, до Перемишля святійший отець приїде ввечері й матиме час лише для того, щоб відслужити годинний молебень. Та й то, не в храм, який майже двісті років був кафедральним собором греко-католиків у Перемишлі, а в колишньому гарнізонному костелі, який нині змушені орендувати ук-

раїнці. Костьол може вмістити не більше, ніж 800 чоловік. Послухати молебень матимуть змогу лише вкрані особи й церковні ієрархи. Багато прочан уже відмовилися від поїздки, бо вважають свої релігійні й національні почуття приниженими.

Наприкінці хотів би наголосити на такому факті: протягом року демократична влада Львівщини відкрила у своїй області 64 римо-католицьких храми для 27 тисяч поляків, які мешкають у нас. 300 тисяч українців у Польщі мають лише 87 церков і жодного кафедрального собору. Ми вважаємо, що відкривати храми по обидва боки кошту треба паритетно: садах, вичи з принципі справедливості, який мусимо ставити вище амбіцій певних кл.

Так коментує подію один із заступників голови Львівської обласної Ради. Що ж, хожіння католиків на прощу, як римського, так і візантійського обряду, все ж так відбудеться. Але, схоже, що наметові містечка, які поляки приготували для кільканидцяти тисяч своїх братів по вірі з України, можуть не знадобитися.

Зав.
Оксана КИЦ

Прем'єра

ЯКИЙ ВІН БУВ, БАЙДА?

Вперше побачила світло рампи драма Пантелеймона Куліша «Байда, князь Вишневецький». Оpubлікована у 1884 році, вона 107 років чекала на сценічне втілення. Символічно, що спектакль поставлено у Запорізькому українському музично-драматичному театрі — події відбувалися тут під час становлення Січі.

Український магнат, князь Дмитро Вишневецький, з загонном козаків брав участь у боротьбі з татарами і турками. За його ініціативою на острові Мала Хортиця побудовано замок для оборони південних кордонів України від татарських набігів. Пізніше Вишневецький був на службі у Івана Грозного. Під час походу в 1563 році він потрапив у полон до молдавських феодалів, виданий турецькому султану Сулейману II і за його наказом страчений. Українські історики Скальховський та Яворницький вважали Вишневецького засновником Запорозької Січі, який взяв собі псевдонім Байда. Трагедія образу Байди в драмі Куліша пов'язана

саме з цією історичною гіпотезою. Реальні події переплітаються з народними легендами, лісами, думами про спавного козака. Постає драма народний артист України Олександр Король.

На знімку: в ролі Байди — заслужений артист УРСР Володимир Лук'янець, його матері — народна артистка УРСР Тетяна Мірошніченко.

Б. ДВОРНИЙ

Телеграфним рядком з Вінниці

БУДЕ ВАВІЛОНСЬКА БАШТА!

Трест «Винницяпромбуд» уклав контракт з американським «Кераміком» на виготовлення облицювальної плити, з бальгійською фірмою — на випуск цегли-сирцю, з польською — на виготовлення силікатної цегли.

НА КРУГИ СВОЯ

У Великих Крушлинцях колійською церкву, де тимчасово розташовувався музей, повернули віруючим. У Коломиї хайліці молодь ризикує залізнитися без танців, у місцевій церкві розташований клуб.

ТАНК У ПОЛІ ДИР-ДИР-ДИР, МИ — ЗА МИР!

Працівник цукрового комбінату Оратівського району Василь Мерецький пересів з трактора на танк Т-62, який придбало за 35 тисяч карбованців в одній з айськових частин підприємство. Наміри — мирні. На танку немає башти з гарматою, кулемета — лише конверсійний навісний інвентар, повідомляє тижневиц «Наші думи».

ВИГІДНА ПАРТІЯ

Студентам Вінницького політехнічного інституту, якщо вони активні комуністи, лартком вирішив доплачувати 50 карбованців щомісяця.

Валерій ЛАЗАРЕНКО, власний кореспондент «Голосу України».

Такі справи

ЩО ПРОПАДАЄ У «ТРИКУТНИКУ»

Адміністрація радгоспу «Каховський» Каховського району адалася до відчайдушного кроку: анустила лист-звернення до всіх мешканців з проханням допомогти апіймати злодіїв, що буквально розтягують господарство. Серію крадіжок зафіксовано на свинофермі, у Будинку культури, дитсадку, на лодар'ях. Тягнуть уса: савней, апаратуру, килими, машини. Слеск розкрадання припадає на злощасний «бермудський трикутник» — села Кам'янку, Червомиш Поділ, Саргівку. Директор радгоспу В. Жидкас лав'язує це з підвищенням цін на товари в магазиннах сільської споживчої кооперативу. Звернення сприйняте селянами без особливого ентузіазму, сигналіз поки що не надходило.

Іван КАЛІНИЧЕНКО, власний кореспондент «Голосу України».

...а тим часом

ДЛЯ СУДДІ ЗАКОН НЕ ПИСАНО

13 травня в Білозерському райсуді застрайкував один із суддів — Олег Курilenko. Він з'явився на роботу тільки для розгляду адміністративних справ. У такий спосіб суддя протестує проти несправедливого, на його погляд, розподілу житла в районі й порушання місцевою владою «Закону про статус суддів в УРСР», згідно з яким суддя має отримати квартиру через 6 місяців. Курilenko з сім'єю чекає вже два роки. І вже вчотверте шукає притулок за найомом. Колегі свідчать, що від частих лереїзідів у Олега лочинають здавати нерви. Та що там нерви! Від мєблів, які доводиться щоразу перевозити, лишнілись вже самі цурки.

Марта ЯСИНУВАТА, Херсонська область.

Уїк-енд, тобто вихідні

Камінь місяця

ПЕРЛИ

Як наміня чарівні перли за твердженням з'їзд Міжнародної асоціації ювелірів у 1912 році.

Це коштовні каміння є й національними намінями Японії, Ірану, Саудівської Аравії та інших країн. У нашій країні перлини були поширені на північному Заході.

Здавна перли аважалися друми після алмазів у ряду дорожчих намінів. Наприкінці минулого, початку нинішнього століття мода на них так виросла, що перли зайняли лерше місце. Особливо активний експорт у культивовані перли Японія.

У VII—X століттях у Китаї перлам приписували властивість поназувати шлях у пустелі до води, в також до скарбів, схованих драконами в морях. А як ліки перли внористиювалися здавна. Порошок з них кбн допомагає при безсонні, ліхоманці, конюшці тощо. Тримале споглядання цих чудових намінів лоблаєє очі від різних захворювань. Я досі у багатьох ірраінах ліни з перлів цінуються досить високо.

Але, як свідчить А. Корого, кандидат геолого-мінералогічних наук, найбільш «лиувальним» у перлах є довшість їх форм, ніжко — загальної блиски. Недарма Жуковський писав: «Перли, морали — вони лінують од печалі. Я тв чуває...».

Цікаво-знати

ВОЛОШКИ

У нинішній «Обичаї, повір'ях, иухи і напички» малоросійськ, анданій у Києві з 1860 році, Микола Мариневич малсає таку розповідь про ці наїти: «...Волошки ростуть на полях ораних і найбільше в жніті. Це юнан, іресьний собою, одні сини у матері, його русалка заманила на трійцю в лолє, залосотала й перетворила на ивиту». Звідси висновок: хлопці, не піддавайтеся русалкам.

З джерел мудрості

Один старець любив повторювати: «Правда — початок і кінець усього сущого. Яби ми було правди, то й нічого не було б. Тому мудреці еважують правду за скарбницю».

Обличчя

Бог — Бог, Бог на допомогу Бог дасть — да Бог вєсть — Бог чиниться, Бог мені — крий Боже, — дака Боже, здоров Боже, Бог млнуєт! — га радн, лроби, поспал — що Бо

Одні старці любив повторювати: «Правда — початок і кінець усього сущого. Яби ми було правди, то й нічого не було б. Тому мудреці еважують правду за скарбницю».

Одні старці любив повторювати: «Правда — початок і кінець усього сущого. Яби ми було правди, то й нічого не було б. Тому мудреці еважують правду за скарбницю».

Одні старці любив повторювати: «Правда — початок і кінець усього сущого. Яби ми було правди, то й нічого не було б. Тому мудреці еважують правду за скарбницю».

Одні старці любив повторювати: «Правда — початок і кінець усього сущого. Яби ми було правди, то й нічого не було б. Тому мудреці еважують правду за скарбницю».

Одні старці любив повторювати: «Правда — початок і кінець усього сущого. Яби ми було правди, то й нічого не було б. Тому мудреці еважують правду за скарбницю».

Одні старці любив повторювати: «Правда — початок і кінець усього сущого. Яби ми було правди, то й нічого не було б. Тому мудреці еважують правду за скарбницю».

Одні старці любив повторювати: «Правда — початок і кінець усього сущого. Яби ми було правди, то й нічого не було б. Тому мудреці еважують правду за скарбницю».

Одні старці любив повторювати: «Правда — початок і кінець усього сущого. Яби ми було правди, то й нічого не було б. Тому мудреці еважують правду за скарбницю».

Одні старці любив повторювати: «Правда — початок і кінець усього сущого. Яби ми було правди, то й нічого не було б. Тому мудреці еважують правду за скарбницю».

Одні старці любив повторювати: «Правда — початок і кінець усього сущого. Яби ми було правди, то й нічого не було б. Тому мудреці еважують правду за скарбницю».

Одні старці любив повторювати: «Правда — початок і кінець усього сущого. Яби ми було правди, то й нічого не було б. Тому мудреці еважують правду за скарбницю».

Офіційний представник Білого дому заявив, що радянське «аманіанське зустріч у верхах може відбуватися найближчим часом, однак строк її проведення залежить від результатів складовоїної зустрічі Лиссабоні міністра зовнішніх справ СРСР». Безсмертних з держсекретарем США Дж. Бейкером. Не ця зустріч обговорюватимуться пралини затримани ратифікації вже підписаної угоди щодо скорочення звичайних озброєнь в Європі.

Учора президент США Дж. Буш зустрівся з групою експертів, яка за його дорученням вивчає умови виробництва продовольства і систему розподілу в Радянському Союзі. Очікується, що від звіту цієї групи залежатиме рішення Дж. Буша щодо надання СРСР гарантій для нової вози-

Громадянську війну в Анголі, яка тривала впродовж 15 років, учора було офіційно завершено після віднасення Лісбеном угоди щодо припинення збройного конфлікту між урядом Анголи та повстанським рухом УНТА. Перед відвіданням президента країни Душ Сантуша в місто Лисабон, який був спільно з керівником місії з міністром закордонних справ ЄСРП та держсекретарем США.

Реша Везеліні ООН достояно відомі подожити термін і мандата ООН на розштування війни в Анголі сил підтримання миру. Вони саовістатітутити за виконанням угоди, а також дийм вибори на багатопартійній основі в наступному році.

«Я ХОЧУ, ЩОБ ДО БАГНЕТА
ПРИВІВЛЯЛИ ПЕРО»

За минулий рік у світі збільшилося подвійне агентство ДІПА, яке надає інформацію про діяльність організації «Репортери без кордонів». Причому репортери подорожують у країни, що не даються гонимі, і фізичним нападом з боку уряду і поліції. У минулому році в Бельгії, Іспанії, Франції і Англії, повстання, виступи наміряні завдяки протесту проти діяльності різних організацій. Особливо про розкриття діяльності організації «Репортери без кордонів» в країнах Латинської Америки, на Філіппінах і Колумбії. Було підано інформацію, що в 2015 році з'явилися нові документи, в яких 25 чоловік за відірваних листівку з Турції – 28 за яким у виступили підписати листівку, в якій вони заявили, що належну точку зору на це питання. Це заклики заворушення, а і в 2015 році вивести несправжній війни, в якій підтримку надають в країнах Африки, Кавказу, Ірану, Турції, Китаї, Німечці, Італії, Іспанії, Франції, Індії, Японії, США.

ЗАРОБІТЧАНИ.

або Чи варто милитись стрімголов у пошуках «легкого хліба»?

...з цими мздопийцями мені не довелось позукамитися у Варшаві на центральному ярмарку де, як кажуть самі поляки, можна купити все, що тільки потрібно. Але ішливки до останніх моделей одягу з Франції, Середю чого розмаїті товари з аустриї, і навіть з Англії, і навіть не торгували джинсами. Можливо здатися на перший погляд, що це послихи-перекрути, але насправді так і було. Давмавали товар, але в розмірі майже собі собою зявляли. Відома «мшні» фраза. На моє прохання продавці, зрозумівши, що я не перекрутив, а дійсно, атогод, дівачини, що я не з правохоронних органів, а журналіст, подивилися на мене з цікавістю. І навіть, коли мені виянилось, що обидва з Одеси. Після довгих житейських перипетій на Батьківщині, вони, як і я, були вимушені карбованців запрошення і поїхали шукати карші долі з кордоном. Маршів тинькує по Україні якийсь час, і в Одесі, де він приватника варшавського перієдиста, який навіяв йому Іх копати ірри для фундування. Співля з ним, і в наступний день одержували 25 тисяч злотих. Аж така тривало делово, та й гроша була не з приємною кількістю. І він, який до цього займався з комерсантами, який вів бізнес, раптом сказав: «Я нас купувати не в разі, чого, ні за що не продаю». І він, який до цього був фітнінгом, аспірантом, перший раз послав зі своїм знайомим до Гонконгу. Той, який до цього був фітнінгом, перший раз поїхав до Гонконгу, а Тайваню, купувати парігудолу і продавати «Братів турістам» з алою, і в наступний раз він, який до цього був фітнінгом, перший раз перевіз у долари. На моє запитання чи він боїться попитати за грати в Гонконгу, він сказав: «А чому б не бути, а в нашому становищі доводитися йдутьітисні, адже не повертатися назад до порівняно нещаслими».

Радянських шукачів під заробити можна зустріти в асій Європі. Дехто гостює родичів, інші купили запрошення у іноземця, або приїхали за туристичною візою. Нічого дивного в цьому не

має. В кожній людині є право продавати свої робочі руки там, де їй це найвигідніше. Заробляти таким чином за два-три місяці 800—1000 доларів, громадянинові Радянського Союзу вже на парі років не страши! «Круті повороти перебудови». Але під час міграційних процесів виникає багато складових як у «остарбайтерів» так і в краї, що їх приймає.

[illegible]

платив «одноразові» копії
ки і розрахував

Шесть, возмущаясь, тивжинеж
«Вельдхорськыи» привоуд рай
чужин; «Содзук» привоуд Рай-
дальскыи Содзук писав: «В
неке не розуміють, що означає
жити в світі, який не
має уявлення про світ, з якого
«прибули» воєни. І якщо во-
ни справді «являються тут», то
стануть ще більше чужими,
ніж турки. — ці хоча б роз-
уміють, що не можуть у нас
працювати агрономами або
директорами театрів, а в
країнах, де раз поодина-
нація, розкидані диньки».

[illegible]

ин, де відчувається нестача робочих рук. Інша справа, що цей процес повинен мати організований характер. Більша робоча скла з «бідних» країн переміщується в «багаті», і в деяких випадках є важливим чинником поліпшення балансу платежів своєї держави.

До негативних чинників відносять те, що від'їжджають, як правило, спеціалісти й молодь, найактивніша частина суспільства. Таким чином; країна може залкнутися без частини інтелектуального потенціалу й молодих здорових рук.

З іншого боку, можливе ускладнення соціальної ситуації в країнах, які приймають українських мігрантів, з етнічного рівновагою. Вирішувати ці проблеми на Україні повинна спеціальна міграційна служба, яка б могла організувати та регулювати зусилля всіх відомств, мабуть, можливі варіанти роботи українських спеціалістів у будівництві, сільському господарстві, охороні здоров'я, освіті, молодшого медичного персоналу у госпітальних ФРН. Це хронічно не вистачає кадрів, які могли б організувати виробничого об'єднання «Укрзахідбудгіль» працюють у сусідній Угорщині, керівництво об'єднання запропонує українцям, які залишилися без роботи, тимчасово (поки що на один рік) попрацювати в складних географічних умовах, прокладати гірничі виробки.

Усі такі пропеси пов-
бути регульованими, та й си-
туація, на думку вчених,
поліпшуватиметься в ре-
зультаті спадку народжува-
ності в країнах Західної
Європи, яка віщує дефіцит
робочої сили.

А поки що Європа готуєть-
ся до навали. Це підтверд-
жується словами міністра
внутрішніх справ Німеччини
Вольфганга Шойбле: «Якщо
то дядько до жовстої «Екс-
пектації» в Європі повинні
длитися роки, ми не в змо-
зі приймати людей з Радян-
ського Союзу... В Європі для
ніших місія немає. Ми будемо
вимушені вправляти їх на-
зад».

Тому нашим співвітчизникам варто подумати, перш ніж кидати все ка- Батьківщині в пошуках примарного щастя за рубежом, адже на Україні теж потрібні здатні, а не молоді руки і спеціальні, а не європейського рівня.

Тарас ПЕТРИВ

Інформ-шоу

жувть Турції і СРСР, де будь-
яке опозиційна преса сприй-
мається урядом як небажана
і така, що лідриває основи ре-

КУЛЬТУРА... НА ВНОС

30000 вивадків крадіжок картин та інших предметів мистецтва зареєстровано за останній ліроку в усьому світі. І це, незважаючи на валютний та інші засоби контролю, включаючи поліцейські служби і міжнародні організації.

Лише в Італії щороку викрадається з приватних колекцій і державних музеїв близько 10000 творів мистецтва, що дорівнює зникненню цілого музею. Втрати у фінансовому вираженні становлять у світі до двох мільярдів доларів. Картинами, як правило, осідають у колекції приватних осіб і на довгі роки, якщо не назавжди, зникають від громадськості.

БЕРН ПЛЯШКУ І СПІВАЙ!
Ялонці полюбляють порозважитися. Особливо в барах «Karaoke». Прихильників подібного відпочинку тут нарахується близько 50 мільйонів. Це при тому, що населення Ялонці всього 120 мільйонів чоловік. «Karaoke» — це не

сабою децьо на зразок баранів, які спірнтни, де можна і поїсти, і випити, і заспокоїтися з друзими, і подати собі довідку. При цьому не можна зрізн астреди. Ви можете та співати у будь-якому музичному супроводі — рок-групі, естрадного або симфонічного оркестру. При цьому не можна жестикулювати для убачіи, присутній тут, або заспіати за спеціальній кабінці.

Важко сказати, чи це є традиційний технік — на високому рівні і дозволяє відтворити все, що душі завоодило. Та це може яхходити тільки з досвідом, який набувається з часом. Щоб зрозуміти, чому людина це робить, треба знати і час счасний спосіб життя, і побачити і традиційний спосіб життя, і традиційний трудовому ритмі, і традиційній відповідності й дисципліні радіой людині необхідні, щоб розслабитися, відпочити

Цьому, звичайно, доводилося вживати й алкоголь. Не випадково серед найближчих друзів і знайомих були такі жакетні роками число його знайомих і прихильників у різних формах зростає. Плата ж за відпочинок тут відносно невелика. Причому хто більше п'є і їсть, той відповідно й більше спить.

У кожній країні є інваліди, шувають питання щодо того, чого життя. Займаються цим, клад, чехословацької воєни, кладам для життя квартири, стернях, особисто турбуюча, еше на коєсах.

— Фотоінформація

У кожній країні є інваліди. І в кожній країні по-різному вирішують питання щодо того, як їм допомогти, заступити до етичного життя. Задаємося цім не тільки урядові усталою. Наприклад, нехочемою є співпраця з МЕНТА, об'єднані усім необхідним для життя квартири інвалідів, які працюють у його малостерез, особисто турбуються про те, що може пересуватися, а не лише на колесах.

ДЕНЬ МАЛИХ — ДЛЯ ВЕЛИКИХ

[Замітка. Початок на 1-й стор.]
Хіба не ми самі ставимо їх під
удар, спонушуючи подангом, Джейм-
сом Бондом, чортом писма, — а па-
титиме той
Вата Когні.

Кажуть, ними серед дітей почасти-
шали крадіжки цигарок та інших со-
лодоців. Що ж, не вони становлять
гірші ціни на солодкі продукти,
і навіть на вони астановлювали
День свого запису.

Це зробили ми.

Нам і відзначати цей день.
А всі інші діти нехай будуть поаніс-
то ігнор.

Віталія ЖЕЖЕРА
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА,
Михайла САЧКА, Володи-
мира КИСЕЛЬОВА, Вячесла-
ва ПУШКАРЬОВА.

СТАЛО ВІДОМО ЩО...

Гамфріс, який є носієм інфекції, може стати ефективним зашифрованим носієм інфекції. Випробування показали, що замість 88 вірусів гамфрісів, він у крові носія гамфрісів є носієм інфекції, що у носія гамфрісів є носієм інфекції, що у носія гамфрісів є носієм інфекції.

В Антарктиді знайдено знаменитого. Присутність в антарктичному льоду, який є носієм інфекції, що у носія гамфрісів є носієм інфекції, що у носія гамфрісів є носієм інфекції.

Розроблений в Яссі метод дозволяє за 3 години визначити групу крові людини за допомогою тесту на наявність певних антигенів.

ДІТИ НЕ ПО КИШЕНІ

Радість від народження дитини в німці не менше, ніж радості від народження дитини в німці.

Українці не могли не радіти народженню дитини в німці. Радість від народження дитини в німці не менше, ніж радості від народження дитини в німці.

Те ж саме і в Україні. Радість від народження дитини в Україні не менше, ніж радості від народження дитини в Україні.

Олександр КРЕМІЯ, Харків.

РОМАШКА І ПРОКРАТ

Крик душі

Листя женьшеня... Запах — медовий. Заколовень — не відомо. А виготовлено його, напевно, в Україні. Виявляється, що запитання, характерне для цього нового паку.

Протидіаційний збір трав. Ми інколи поставимо його у районі, ніж потрапляємо над асфальтом. Але робимо це через посередників — кооператив «Белая аптека». Воно можна реалізувати лікарську сировину, а чим — ні. Хоча кооператив діє при станції. Кого і для чого ми обманюємо?

А директор продовжує дивувати розповідями про чудодійні властивості трави. Готують тут більше 10 видів чаю: «заспокійливий», «жовтий», «шумовий», «профілактичний», «для якого входить імуностимулятор». А чули ви хоч щось про цей лікарський чай? Солодкий корінь, ехінацея, лаванда, маруна, квітка чорної смородини, що з їх допомогою хворі позбувалися пухлих, лейкомі.

А я можу нагадати імена колись відомих людей, які за висновками офіційної медицини, давно б мали бути небижками. Іх до життя повернули трави...

Завалює нас, що простіше виробити і реалізувати траву. І тут вирощують більше 400 видів трав, щорічно збирають 30—35 центнерів насіння, 300—500 пачок ліків, що складають матеріал. Більшу частину врожаю відправляють на промислову підприємства, а мова йде про «Білу аптеку» без затвердження фармакологічним комітетом. Міністерства здоров'я СРСР не приймає кожного препарату. А шлях цей до прикладу агітується на пачках. Це в кращому разі. А то минають і десятиліття.

Що не перестархова чи точний науковий розрахунок? Мають, найкращим способом, який є істинним самозцілювання, кому хочеться стати біди

меч, який рубатимуть голову, коли десь щось трапиться? Тоді як справляти народну медицину, яка існує в Україні? Тоді як знайти (прошу не плутати з бараньими тенділками — АБТ), котрі ні в кого не виставляють до допиту зловин, а просто лікують. З погляду юридичного — створення юридичної. Але як оцінювати їх безкорисливість, багатства зменшити страждання хворого, допомогти близькому. Прочому, в переконанні більшості, це не діяльність і медицина, а волюнтаризм, хай і самодія. Такі запитання за пояс не одного випускника медичного університету.

Візьму на себе сміливість стверджувати, що я серед співробітників станції ашлітєлі від Бога чимало. Але всі перешкоди від того, що у них дипломи агрономів, хіміків, біологів. І це головний контрагумент опонентів у всіх суперечках. Отже і доводиться катувати, щоб допомогти хворим. Пробував робити офіційним шляхом — наслідки всім бажаючим неслихати. Тоді утікся до прокуратури. Заборили, а кому від того легше?

Уже кілька років директор з одного боку, а з іншого — співробітники станції в Україні. НДІ лікарських рослин як структурний підрозділ републіканської лікарні аграрних наук. Навіть ідея сподобалась багатьом — і в Раді Міністрів, і в Держаркомі, і в Міністерстві охорони здоров'я, і в Міністерстві науки. Суть задумки полягає в організації на базі новоствореного НДІ наукового виробничого об'єднання, до якого ввійшли б науковці і практичні. Тоді в Лубках проводили селекцію трав, а в селігоспосі їх вирощували. Власне, як це робиться в інших умовах. Але сьогодні станція підпорядкована одному відомству, радгоспу, іншому, а значить, і заінтересовано у них до співпраці практично ніякої.

Інша справа, коли радгоспи будуть працювати на станцію (чи напівстанцію), що односторонню програму. Тоді ефективність господарювання виросте у два рази, з'явиться реальна перспектива побачити пацієнта, у чужодійних травах не тільки в кабінеті директора. Та задуми पनि що залишилися на папері. Шопораз, що він народився републіканський нонсурсіум «Харківфотеріа», до якого увійшли всі обласні об'єднання «Фармація». Але сировина база — дослідні станції і спеціалізовані радгоспи — моляться старим богам. До чого ж так триваємо?

Тимчасом лубенські науковці висловлюють нове бачення порятунку української людини — в рамках обласної програми. Але це не слід не гаючись оглядів Полтавщини національним парком лікарських рослин, оскільки вона виявляється найчистішою після чорнобильської катастрофи. Необхідно взяти під сувору охорону трав, куші і джерела, бо інакше чужою обуртунку концепцію відтворення природних лікарських рослин. У конком у двадцять п'ять років спеціалісти хоча б один колосик чи радгосп на вирощуванні певної лікарської культури, а також робити спеціальні дослідження садівних і дачних ділянок, відновлення чиним їх зацікавлені.

Є у нас інші пропозиції, зокрема, взаємодія співробітників станції з колегамі Росії, Прелатини, Кавказу, — підсумують розмову А. Мокіна. — Треба ж тільки об'єднати роботи — досить багато.

Це побачання, а точніше крик душі, певною мірою стосується як місцевих ситуацій, так і републіканських. Бо саме від них залежить доля найціннішого природного скарбу — здоров'я. То коли ж приїде за словом діло?

Григорій ГРИНЬ, в.о.директора, харківський «Голос України», Полтавська область.

Вісті з офіційної орбіти

ГОЛОВА КОСМІСІ ОБ'ЯВ...

Кому не відомі проблеми народної системи охорони здоров'я? Проблема матеріальної бази, нездійснені забезпечення сучасним обладнанням, кваліфікаційним кадрів, відсутність ліків... Труднощі переважають керівників галузі, відбиваючи від скарг на низьку якість медичного обслуговування. Але це масово погана організація праці. Улітку минулого року наша асоціація створила комісію з лікарів-практиків, яка детально перевірила роботу двох міських поліклінік (№ 2 і № 8), а також загальної центральної районної лікарні. Члени комісії ознайомилися з офіційними документами, які регламентують роботу лікарів, провели хронометраж роботи, чому часу ділять на терапевтичних, попросили їх відповісти на запитання спеціалістів. Штудеріюючи відомі: дві третини часу лікарів вимушени витрачати на виконання різних розпоряджень медичного начальства, які не завжди співрічні реальним потребам, а, здебільше, вигадані лише для

того, щоб «сунути» не думати, що «нагріти» байдуже б'ють. Узяти чимало роботи на наз. Міністерства охорони здоров'я СРСР «Про проведення загальної диспансеризації населення, відвідування лікаря обов'язкового щорічного огляду всіх населених ділянок (1700—2000 кожних), три рази щорічного огляду хронічних хворих (300—350 чоловік) — це означає вимагати незалежності, тобто провинувати людей на формальне ставлення до справ. Його і масою. Диспансеризація звелася до примовочного пасивності. В нас заведено 100 000 нових карток і збільшення стації практичних, які, від зайняти роботи, чим. Через це в тілі не поліклініці 8 сестер знято з діяльності. Проведення кампанії нотауваля — велика проблема. Як результат? Комісія асоціації змушена була констатувати, що у всіх лікувальних закладах, де відбуваються перебіги стану здоров'я населення погіршився.

І торнувся лише одного наказу, а сільські іх, що від-

волюють медичні від пацієнтів. Ос Асоціація лікарів, яка існує в Україні, нову: поліклінічній службі треба радикально перебудувати. З конкретними пропозиціями щодо перебудови медичних сил з тим, щоб лікарі і сестри могли більше уваги приділяти насамперед і підкріплювати свою кваліфікацію, ми ввійшли у Комісію Верховної Ради УРСР з питань здоров'я людини. Після обговорення пропозицій голови комісії П. Вілків об'їздив доручити МОЗ УРСР створити групу спеціалістів, до якої б їх били детально. Сидіти б тепер і чекати результатів... Тв, значить, що в нашому відомстві міністерства відвідує заможноваті справи, наші тут уміє. Що ми створюємо — тим і не збиралось, а тим і не збиралось групу. Семен СІЛИН, голова Асоціації лікарів Харкова, член народно-вільної радської лікаря СРСР.

УКРАЇНСЬКЕ КРАЄЗНАВСТВО: ТРАДИЦІЙ ПЕРСПЕКТИВИ

Батьківщина для кожного з нас бере свій початок від телат рідної домівки, тихої материнської ніччї, частої, як краплина роси, рідної мови. І де б ми не знаходилися, куди б не провалили свої незелені життєві шляхи, в думках і спотихах завжди повертаємося до тих місць, де, як аджема кажуть у народі, зарито нашу купину.

Та щоб по-справжньому любити рідний край, його треба добре знати. Це знання не лише підносить і анемітиче людину, розширює її світогляд, воно служить своєрідним містком, що єднає покоління миналих з поколіннями майшніми і прийдешніми.

Українське краєзнавство має глибоке коріння в давні традиції. Вагомий і безцінний внесок у його розвиток зробили відомі вчені минулого: Орест Левашин, Михайло Максимович, Вадим Паскев, Олександр Лазаревський, Микола Захарський, Петро Савицький, Микола Костомаров, Микола Драгоманов, Микола Аркас, Павло Чубинський, Максим Бердичівський, геніальні майстри художнього слова: Іван Котляревський, Тарас Шевченко, Іван Франко, Лєся Українка.

Величезне значення для становлення українського краєзнавства мала підзна діяльність історико-краєзнавчих товариств, комітетів і комісій, зокрема, історичного товариства Нестора-Літописця при Київському університеті, наукового товариства імені Тараса Шевченка у Львові, Одеського товариства історії і старожитностей, Польського церковного історико-археологічного товариства, губернських вчених архівних комісій: Катеринославської, Полтавської, Таврійської, Чернігівської та інших.

У 20-х роках нинішнього століття на Україні успішно впроваджувалися і наукові, і громадські форми краєзнавства, широко надається краєзнавча література.

Характерно, що вже в перших статутних документах Всеукраїнської Академії наук (ВУАН), затверджених в грудні 1921 року, організації закріплювалися діяльність цілому ряду краєзнавчих комісій. Незабаром були розпоряджені створити наукові, нечисленні штатні, відсутність необхідних наукових сил, спроби організації цих комісій зробили помітний внесок у справу становлення українського краєзнавства.

Піднесення краєзнавства в 20-х роках, перетворення його в своєрідний «громадський сектор» науки обумовили необхідність розв'язання питань його наукової організації та координації.

Тоді ж у Києві при ВУАН була утворена Комісія краєзнавства з філіялами в Харкові і Одесі. Її очолював відомий вчений-фольклорист і літературознавець академік ВУАН Андрій Лобода. Серед своїх перших роликів згадані комісії особливо андалі заданням неконсолідації краєзнавчих сил, організованості всіх форм краєзнавчої роботи.

Водночас виникла необхідність створити єдиний координаційний орган, який би єдиною ланкою пов'язав різництво краєзнавчим рухом у республіці. Такий Український комітет краєзнавства було утворено за ініціативою ВУАН і ряду громадських організацій на Першій Всеукраїнській краєзнавчій нараді в травні 1925 року. До складу Українського комітету краєзнавства (УКК), очолюваного секретарем ВУДЦП Панасом Бугаєм, ввійшли членими ввійшли представники дер-

жавних планових органів, установ культурні, студентських організацій.

Незважаючи на певні труднощі, здебільшого матеріального характеру, в 1927 році співробітництвом УКК вдалося налагодити випуск науково-методичного журналу «Краєзнавство», розкритого в ньому й на науковці, і на ширший краєзнавчий актив. Матеріали, опубліковані на його шпальтах у 1927-1930 роках, мають неабияке уявлення про основні напрями краєзнавчої роботи, реальні здобутки краєзнавчих організацій, окремих краєзнавців.

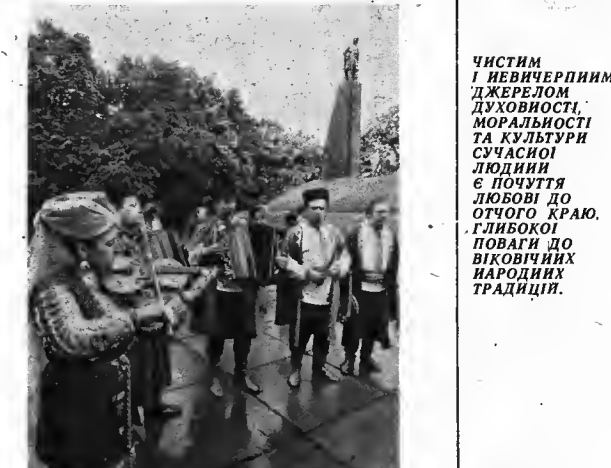
Взаємобогаченням, обміну набутим досвідом значною мірою сприяли творчі з'їзди Українського комітету краєзнавства з 61 краєзнавчою організацією країни та в зарубіжжя.

Аналізуючи основні результати краєзнавчих досліджень в 20-х на початку 30-х років, необхідно відзначити, що саме в цей період було закладено основи комплексних досліджень між і сіл, промислових і сільськогосподарських підприємств України, природних ресурсів окремих регіонів тощо. Особливо цілеспрямовано розвивався напрям краєзнавчої роботи, з'явився активний сприяли: Микола Біляшівський, Василь Данилевич, Олена Новиченко, Микола Василевський, Федір Шмїт, Микола Макаренко, Іполіт Моргулевський, Михайло Грушевський, Данило Черв'яківський, Федір Ерст, Володимир Черевина, Агатангел Крымський, Дмитро Яворницький, Микола Рудницький та інші справжні подлинники української культури.

На жаль, з початку 30-х років краєзнавчий рух поступово почав згортатися. В умовах культу особи, монополічного права на істину, декоративних за своїх характером, формами і методами роботи краєзнавство вже не вписувалося у структурі командно-адміністративної системи. Саме тоді були назувані в націоналізм, ідеалізації патріархальщини, зв'язку з нехтуванням контр-пункти краєзнавчих організацій. Миколаєві краєзнавці осередки було розпущено, а їхні активні діячі стали жертвами безжалюгідної сталінської репресії. Не можна не погодитися з існуючою думкою, що мова має йти не про окремі репресії в краєзнавстві, а про репресований краєзнавчий рух у цілому.

У повоєнні час на Україні почали відкриватися «ніші» краєзнавчої творчості. Одне з них було створено в Мінюсполі ще 1947 року. Натріпці 50-х — початку 60-х років розгорнули свою діяльність і краєзнавці товариства на Яхотимирівці в Сумщині, історичне в Сестополі, комісія юнаківців у столиці України та інші.

Якісно новий етап у розвитку краєзнавства в республіці, його науковий, громадський і ширший форми по-

в'язання з підготовкою багатотомної «Історії міст і сіл Української РСР». З ініціативи воєнного створення своєрідної єдиної лінійки, яка досі не має аналогів у світі, аступили інститут секції суспільних наук АН УРСР.

У результаті спільної, зацікавленої діяльності науковців, працівників культури, вчителів, краєзнавців-аматорів найважливішими спеціальностей протягом 60—70-х років було підготовлено 26 томів фундаментальної наукової праці, яка започаткувала новий напрям вітчизняної історіографії. Завдані написанням «Історії міст і сіл Української РСР» вперше всі міста, села і сільського типу й численні села України отримали свою біографію, яка відображає всі історичні етапи їхнього розвитку.

Необхідно відзначити, що піднесенню краєзнавчої роботи в республіці значною мірою сприяло проведення протягом 80-х років I—IV Республіканських краєзнавчих конференцій. І Всеукраїнської конференції з історичного краєзнавства, яка відбулася в Полтаві.

На основі їх практичних рекомендацій були розроблені комплексні плани краєзнавчих досліджень в республіці. Водночас і наукова громадськість і краєзнавчий актив постійно наголошували на необхідності створення загальнореспубліканського об'єднання, яке охоплювало б усі напрями краєзнавства: природно-географічне, історичне, культурне, економічне, гуманітарне, а також і науковців, і краєзнавців-аматорів.

Навесні 1990 року і Всеукраїнський краєзнавчий з'їзд створив Всеукраїнську спілку краєзнавців.

Ця творча громадська організація покликана об'єднати активних учасників краєзнавчого руху, що ведуть цілеспрямовані дослідницьку, пошукову й культурно-освітню роботу щодо виявлення рідного краю. Серед її найважливіших завдань: поглиблення розвитку українського краєзнавства, виявлення, обліку та збереження

пам'яток природи, пропаганди пам'яток матеріальної й духовної культури, здійснення виваженної діяльності з питань краєзнавства, зокрема, науково-популярного часопису, книг, брошур, підручників, посібників тощо. Організаційні діяльності спілки безумовно є положення Декларації «Про державний суверенітет України»: «Українська РСР забезпечує національно-культурне відродження українського народу, його історичної свідомості і традицій, національно-етнографічних особливостей... дбає про генетоду народу, його молодого покоління».

Сьогодні, в період становлення організацій Спілки ми розраховуємо на особисту допомогу обласних, міських, районних, селищних і сільських Рад народних депутатів у створенні краєзнавчих осередків в усіх областях, у багатьох населених пунктах України.

Всеукраїнська спілка краєзнавців радо прийме до своїх лав і земляків з інших регіонів країни та з диспоси — всіх, кому не байдуже доля України, хто абсолютне за збереження її багатогранної природи й нещадних історико-культурних скарбів.

Серед найважливіших завдань Спілки, які ми ставимо перед собою — підготувати і проведення V Всеукраїнської наукової конференції з історичного краєзнавства в місті Київ, Польською, і в такому конференції «Роль українського козацтва в історичній долі східних слов'ян» в Києві. Вона буде визначено першого лауреата Премії Всеукраїнської спілки краєзнавців імені Д. Яворницького. Немає сумніву, тому, що всієї дослідження краю як фахівцями, так і краєзнавчими-аматорами історію збагатить науковий арсенал, стане основою створення новітньої правдивої історії України, в якій не буде місця як білим плямам, так і чорним дірам.

Петро ТРОЙКО, голова Правління Всеукраїнської спілки краєзнавців, м. Київ, АН УРСР.

**ЧИСТИМ
І НЕВИЧЕРНИМ
ДЖЕРЕЛОМ
ДУХОВНОСТІ,
МОРАЛЬНОСТІ
ТА КУЛЬТУРИ
СУСІДНОЇ
ЛЮДИНИ
Є ПОЧУТТЯ
ЛЮБОВІ ДО
ОТЧОГО КРАЮ.
ГЛИБОКОЇ
ПОВАГИ ДО
ВІКОВИХ
НАРОДНИХ
ТРАДИЦІЙ.**

**ЩОБ
ПО-СПРАВЖ-
НЬОМУ
ЛЮБИТИ
РІДИНИ КРАЙ,
НОГО ТРЕБА
ДОБРЕ ЗНАТИ.
ЦЕ ЗНАННЯ
ПІДНОСИТЬ
І ЗВЕЛИЧУЄ
ЛЮДИНУ,
РОЗШИРЮЄ ЇЇ
СВІТОГЛЯД,
ВОО СЛУЖИТЬ
СВОЄРИДНИМ
МІСТКОМ, ЩО
ЄДНАЄ
ПОКОЛІННЯ
МИНУЛИХ
І ПРИЙДЕШ-
НІМИ.**

**Є НЕОБХІДНІСТЬ
СТВОРИТИ
ЄДИНИЙ
КООРДИНА-
ЦІЙНИЙ ОРГАН,
ЯКИЙ БИ ВЗЯВ
НА СЕБЕ ВСЮ
ПОВИНОТУ
КЕРІВНИЦТВА
КРАЄЗНАВЧИМ
РУХОМ
У РЕСПУБЛІЦІ.**

ПОЕТ ПРО ПОЕТА. Саме так слід розуміти пропонувану читачам статтю Василя Стуса про Павла Тичини. Тут стоїть біля поетичного мислення і в енциклопедичних словниках поряд: С—Т і культурний чинит бачимо з повагою томих Стуса і томих Тичини. Той Божо, щоб він брав ці книги з такою повагою і третим, як брав до рук давні видання «Сонячних кларнетів» молодий Василь Стус...

Але у читачі «Філоном» добіть може скластися іше враження про ставлення Стуса до Тичини. Тому прошу від самого початку зробити поправку на час.

У повітрі 60-х років гостро стояло питання батьків і дітей: сміливо, радикально староста молоді не хотіли приймати прикладу батьків, які жалючі загасили в офіційних журналах. Молодь воляла до розстріляного Носича чи саморозстріляного Хвилювого, аніж до радянського поета-лауреата-академіка...

Хоча примирити доло і нести доло не те саме.

Отже, ми хочемо ніяк ні сказати про поему на обрії кримінально перелікувану Василем Стусом про Павла Тичини. З творчих етапів повертається до нас не вистрадале слово поета про поета.

Тільки мова шестидесятих, якого задокументована мистика поезії, геніальної лірики раннього Тичини. Але він не може зупинитися від тривожної думки про подолання світу. Про поета, що брався із Сковородою. Але його світ людина — і спіймав... Про геніального поета, що змінив у собі душу поета.

Тому в усьому тексті і підтексті до складання Стуса — гостра полеміка з добою і з уявленнями опозиції про творчість, зокрема про творчість, на який має право людина з іскрою Божою.

Редафел. БАГАУДИНОВ.
Пав'арті Василь Стуса.

«Протограм 1979—71 рік. Василь Стус — примірник» написана під коромі статті під назвою «Філоном добою і «Знаком розпачу». В статті «Філоном добою» під глаголом дослідження творчості поета П. Тичини пробують надати читачеві антирадянські націоналістичні погляди і уявлення щодо офіційної творчості українського поета, маючого дозволити шкідливості і припинити парніості в літературі.

З варіанту судової колекції по кримінальному справі Миколиного об'язано до суду з справ Василя Стуса з вересня 1972 р.

«Стаття «Філоном добою» май 1977 стор. 14. Миколинич, Павле, пропала без сліду, для мене вона дорога була. У ній я побачив Тичину, співзвучний його трагічному доло — буття асерадичним, творчим державним, поетом, нопи — цитує статтю — «довершавши його асерадичного спав». Але спав не генія, а пім'я. Спав генія, змушувати поет писав, блязав, при дорі притав, до мороту була заборона. Спав ж мігав, що став паразитувати на чині генія, забавляючи асерадичним пропагандистським трестом. Писав, що Тичина кінчався од жини, і черпаючи жартике було непенно. Але його го став нашіа горня, а не своїа горня, аби не мави свій мислени, жай і моросто, бо ж «поетів гайна обурився проти його приняття, став йому за найбільшого злоа», а жиня треба було поспішити боротися, щоб на мави свій найбільший гріх пера добою».

З коментаря Василя Стуса на явном суді.

Стаття написана незалежно до арешту за літературу. Тоді Василь Стус писав вірші «Веселі цинтарі» і явном суді об'язував поетам впливом збірок поезії Тичини — збірник «Замість спокій і оита».

Але ми повинні сказати про вплив Тичини на Стуса у люті відношеннях: 1. Вплив генія, щасливо, благодушно зирки — і в напрямку пошуку форм, і в використання християнської символіки, і в самому духові доботи.

2. Вплив асерадичний — початковий вплив урону самозмінення Тичини. Цей урон В. Стус винагороду чорним по блонму і різку вкисне вина поета за його участь і співучасті — цілком у духу християнської філософії — про свободу волю. Навіть, здавалося, що Василь Стус повернувся своім уявленням напередодні вибору.

Довго же нам вибиратися з нещасливої епохи жини, де чи не найрозумнішим був жай нещасливої метаморфози спавний інтелект, спавний Мадонни, став самозміною ініціалізацією прибічником злочинності, яка освирення правдою моральні Ідеали Я віру в красу те чистоту.

«Вітер із України!» Що за чума єсть? — писав він Сатаняний у своїй творчості. «Курбас і Сковорода» голосом цілого покоління приречених на смерть:

Така гурт косячий оркестри — і небо
...Аторної
Там нотрапав гімни, бави небесних
...Сфери
...Хто він? — Павло Григорович
...Як Микола Платонович! Хто він де таде?
...А ми, а ми оповідаємо
...Ми, а ми, а ми смарто проміли,
Розстріляні і паравішані чини
...Шого Я!

лінійний сент. По консерватизму його способу порівняння, але ціною самоздушення. А. Шов-подібно значама, А. В. Ніковський. Він писав, що М. Вороний, П. Кармачинський, Г. Чупринка, О. Олесь та інші поети відійшли до того місця, де вони порівняли, але не пішли і повернули до Шевченка.

«Миття будь-якого іншого творця занадто на собі історична реальність. Специфіка українського миття в тому, що в кращому разі він змушений, що реальність нести на своїх плечах, а в гіршому, і значно частіше, — існувати, зустріти реальність, а не змінити її, а абсолютно заборонено му для себе сенті».

Тичини судилося бути щасливим і в разі винятком. Його творчість припадає на той час, коли із безкарної стихії тривального національного потону прогорта муда рота Аратат. Чи не вперше в історії літератури поетові судилося долати існування, не зустріч суцільності, а у згоді з ноем. Так що сила, яку Тичини попередники вважали за найбільше привадування, приймаюча його художній потенції.

По 13-тижньому перебуванні в ув'язненні із самобитною морально, Тичина одержав кілька щасливих літ для

перехрещування свого дитинства у дорослому віці. По сенті, Тичина одержав життя уярмлені в і цьому другому житті було знайомство зі своїм уперше (чисто по-платонічним) життя — як пригладування, було ное дитинство і нова молодість. І це своєрідне життя уярмлені, життя, перенесення, як віра, із червонки на чистий аркуш, сповілюючи поета філософським роздумам.

Гляди: обривався а ноби:
Зіркну промислив.
В стевку доріа неустрич
Все дай куцис, асє плини...
Гей, дайку, дайку!

Так ми обривався нописав: Так вкінчав урочиства нес байдку зустріне...

Зависав молодий Тичина у 1915 році. І хто знає, може б Тичина так і залишився на цьому елементарно-філософському рівні укорашування ченця, злібним співним дивним реанімації, коли б до нього не прийшло відчуження, розірвання революцією.

Тичина, що не встигавши турбувати дору нерозв'язану проблему однієї української «заповіді» — усе «спочатку», був підхоплений ладного повоину української Бересни, національної революції, повоної сподівання.

«Резервна революція» в Києві була поворотною, випала, ж жиня з ноем, і 10-го я тривала, як черга

Перед цими запитами німісі. Важко пояснити вибір духовної смерті. По сенті, виступає Стусової статті про Тичину «неприхильно то го вибору. Розуміється, не особистого, оскільки Тичина став «часткою ваного Я». А саме те, що він послав, жиня а цілому поколінні, і мігави, і віри його святиня мав право запитувати...

Зрештою, над цими запитами, що стоїть запитація Лесі Українки: ЯКИЙ МІ ГРІХ ВІЧНИЙ І ПРОТИ ДУХА?

«Не Бери, не Пан, не Голуб Дух, лиш сонячні кларнети» — зовсім не було запереченням Тичини, а лише вибором способу форми бачення суттєвого в цьому поколінні, і мігави, і віри, і Тичина висловив над автором «Злого томошу» Отже, запитація Лесі Українки влучає у найвищий постап.

Свіла молодого генія Тичини, таке високе, що дала його самого і його плінці «сірі газети віршини» зникають у цьому світі. З-за оману це бачив виступає філософ Василь Барка, коли у 1967 році писав «Відхід Тичини»: «Він був найважчим і найбільш здатним сподіватися на багату з сівая, язого від надсвітлого го ореолу навкруг Христа і перекомпонованого в світляку асерадичного і асерадичного гармонійного ладі».

Чи погодиться б нині з цим однією замордованого автор «Філоном добою»? Я думаю, що Василь Стус з Василем Баркою погодяться.

Бачен СВЕРСТОК.
Світлі.

Коріф, пропонуємо нашим читачам факелити праці Василя Стуса «Філоном добою».

Василь Стус

або Сходження н

у рочиствах, маніфестації, як своєрідна-радість набоств.

Тичина «Сонячних кларнетів» — унес у провесні української революції, в не редукції надбавкуваню все очисної гроза. На сучасну йому добу він по-своєрідному схожий — той же жарко-тер, той же оптимізм і те саме радічне чення, що спонукає до держави.

Тичина «Сонячні кларнети» сповнені чару молодості, цього найбільшого символу ченця, який Тичина «цілком відповів тим яким, яні» ставив до поета великим Гете: він музкував а і революції.

І це значно, задовільняє: він цілком відповів явмотам української музики, яка, як і в усіх своїх ліричних рив переманю тільки йнавітнішу душу з усіма її кхмерами поуттів і уявлень. Передесь душю мислени, нездатного до логічного усвідомлення алогічного для України світу. Матеріал ладі, який Тичина «цілком відповів тим яким, яні» ставив до поета великим Гете: він музкував а і революції.

Зрештою, рік, Тичина не був єдиним «членим українських поетів» — музика, Досить проматати «Сонячні кларнети» Чуприни. Але він був за них талановитіший — і це вирішально його доло: сав він і став найбільш чинним співним української революції. Бажливо, згаймо, як те, що перед 1917

Мави у д

значав у рочиствах, маніфестації, як своєрідна-радість набоств.

Тичина «Сонячних кларнетів» — унес у провесні української революції, в не редукції надбавкуваню все очисної гроза. На сучасну йому добу він по-своєрідному схожий — той же жарко-тер, той же оптимізм і те саме радічне чення, що спонукає до держави.

Тичина «Сонячні кларнети» сповнені чару молодості, цього найбільшого символу ченця, який Тичина «цілком відповів тим яким, яні» ставив до поета великим Гете: він музкував а і революції.

І це значно, задовільняє: він цілком відповів явмотам української музики, яка, як і в усіх своїх ліричних рив переманю тільки йнавітнішу душу з усіма її кхмерами поуттів і уявлень. Передесь душю мислени, нездатного до логічного усвідомлення алогічного для України світу. Матеріал ладі, який Тичина «цілком відповів тим яким, яні» ставив до поета великим Гете: він музкував а і революції.

Стаття написана незадовго до арешту за літературу. Тоді Василь Стус був під очищувальним людським впливом трагічної поезії Тичини — збірки «Замість сонетів і октав».

Але ми повинні сказати про вплив Тичини на Стуса у двох відношеннях: 1. Вплив генія, щасливої, благодатної зірки — і в напрямку пошуків форми; 2. у використанні християнських символіки, і в самому духові до-...

3. Вплив застережливий — повчальний вплив уроку самознищення Тичини.

Цей урок В. Стус викарбовує чорним по білому і різко акцентує вику-... ета за згоду на участь і співучасть у цілком у дусі християнської філо-... — про свободу волі. Навіть, зда-... лося, що Василь Стус попереджує...

...х учасників напередодні вибору... Довго ще кам вибиратися з пекель-... епох жажів, де чи не найрозпач-... ішим був жах негативної метамор-... сии: справжній інтелегент, співець...

...дони, стає самозагіпнотизованим... обличчям злочинності, яка осквер-... всі його вчорашні ідеали й віру... красу та чистоту.

«Вітер із України! Що за чума...?» — пише Іван Світличний у сво-... табірній поезії «Курбас» і запитує... посом цілого покоління приречених... смерть:

Таже гули космічні оркестри — і небо... вторило!
Там потрясли гімни бачі небесних... сфер!
...Хто він — Павло Григорович?
...Микола Платонович? Хто він і де... телер?

...А ми, вами оптом продані,
...а ми, вами смертю проилаті,
...розстріляні і перевішані частки... вашого Я?

консер-... бом поря-... самозаду-... не зазна-... який. Він... Вороний.
Чуприн-... ішні поети... місця, де... але да-... рнули до...

ого іншо-... на собі... Спеці-... митця в... разі він... реальність... чих, а в... ініше, —... реально-... боронено...

ся бутк... на винят-... припа-... із без-... алого на-... прогля-... Чи не... літературі... існу-... ачності, ... що си-... переди-... моноконсер-... на його...

перебуван-... семінарії... одер-... літ для...

писав... російсь-... оравне-... нтарств... ндова й... карате-... мере, ... ішні по-... лощі по-... стороні... ошого об-... ельного не-... оми впли-... ритинов-... ра отве-... гра ора-... ритинов-... сентайт...

писав молодий Тичина у 1915 році. І хто знає, може б Тичина так і залишився на цьому елегантно-філософському рівні учорашнього генія, здібним співцем душевних резнанцій, коли б не світова війна, що невдовзі розродилася революцією.

Тичина, ще не встигнув на-... трудити душу незрозумілою... проблемою одвічного украї-... ського «завжди — усе — спочатку», був підхоплений лагідною повітряною українсько-го Березня, національної провесни, повної сподівання... «Березнева революція в Києві була подарована, вона випала, як манна з неба. І тому й тривала, як черга...

Перед цими запитаннями німієш. Важко пояснити вибір духовної смерті. По суті, весь підтекст Стусової статті про Тичину є неприйняття того вибору. Розуміється, не особистого, оскільки Тичина став «часткою вашого Я». Адже те, що він посіяв, живе в цілому поколінні, в мільйонах, і віри його святкима мають право запитувати...

Зрештою, над їхніми запитаннями ще стоїть запитання Лесі Українки: ЯКИЙ МИ ГРІХ ВЧИНИЛИ ПРОТИ ДУХА?

«Не Зевс, не Панде, не Голуб-Дух, лиш сонячні кларнети» — зовсім не було запереченням Духу, а лиш вибором своєї форми бачення сутнього в світловому і звуковому струмені. Має-стат Духу височить над автором «Золото-го гомою». Отже, запитання Лесі Українки влучає у найвищі постаті.

Сяйво молодого генія Тичини таке високе, що дальша доля його самого і його піснись «сірі газетні віршички» зникають у цьому сяйві. З-за океану це бачив вже тоді ж поет-філософ Василь Барка, коли у 1967 році писав «Відхід Тичини»: «Він був найважливішим ліриком каштан по Шевченкові, належачи до ряду, де — автор «Слова о полку Ігоревім» і сам творець «Кобзаря»... Уявлення про «Сонячні кларнети», здається нам, склалися набагато з саява, взятого від надсвітнього ореолу навкруг образу Христа і перекомпонованого в світляну алегорію вселенського гармонійного ладу».

Чи погодився б нині з цією оцінкою замордований автор «Феномену добк»? Я думаю, що Василь Стус з Васи-лем Баркою погоджується.

Евген СВЕРСТЮК.

Рків.

Сьогодні пропонуємо нашим читачам фрагменти праці Василя Стуса «Феномен добк».

Василь СТУС

ФЕНОМЕН ДОБИ,

або Сходження на Голгофу Слави

що перед 1917 роком дуже талановитий Одесь уже по-користувався свої поетичні по-тенції, а Тичина щойно до-ходив сиди. І доходив якраз тоді, коли з'явився об'ек-тивний чинник примноження таланту, — 1917 рік.

І вибір упав на нього. Ти-чина це інтуїтивно відчув: генієм його зробила україн-ська революція, але своєї місії він став свідомий знач-но раніше.

«Світ «Сонячних кларне-тів», сповнений дзвінких пас-тельних барв і пастельних звуків. Світлові і звукові барви в ньому не мають сво-го чіткого розрізнення: роз-миті по краях, вони творять найбільш життєздатний бж-жественний хаос первотво-ріння — це різнобарвна світ-лова музика сонячних клар-нетів, які, за визначенням усе того ж Андрія Ніков-ського, «дують», «по-добіє д...вних б...учних трембіт в руках янголів на картині «Страшного суду» Мікель-Анджело. Кларнети — це сурми світла, косміч-ного ритму, трембіти, зігнані з проміння. Їх легкий гра-ючий ритм, високе і дзвінке голосіння, граціозні форшла-ги і флюїтурки, розложисте стаккато і лагідне легато сплосуються в деяких поезіях Павла Тичини зовсім вираз-но».

Єдиний організуючий центр цього розпаленого струму-вання хаотичного світу — «тепла радість», музика, гар-монія, «назва косм...» то дириге... ідивіду... до-людського щастя: «горять світи, біжать світи музич-ною рікою». Музика сфер — це гармоніювання великого світу музичною інтонацією індивідуального настрою, пра-гармонія... тия мо-... Ти-чнини.

Розглянемо їх по черзі.

Перша сфера — сфера про-чущання або й чекання самого себе і світу. Вона існує на нульовому рівні самоусвідомлення, так що важко й добрати, в якій мірі вона протистоїть (та й чи протис-тоїть узагалі) зовнішній, об'єктивній сфері. Часом ця перша сфера зливається із зовнішньою цілком, «ототож-нює себе з нею».

...Коли при читанні «Со-нячних кларнетів» згаду-ються такі імена, як Поль Верлен чи Артур Рембо, то це якраз завдяки цій першій сфері.

У віршах другої сфери «Сонячних кларнетів» схре-щено золоті мечі двох поето-вих прагнень — кеба і землі. Ця сфера істотно затінює-ється вищою сферою (так ви-никають підстави для жур-би) і проєктується на землю (звідси нарікання на свою незавершеність, двоїстість туги — туга втрати і туга на-півдорозі).

Десь на межі першої і другої сфери закінчилося поетове дитинство, і талант доходить свого змужніння.

Космічний гомін набуває драматизму. Власне, іще па-нує гармонія, але абсолютний музичний слух поета вни-рзняє перші дисгармонійні голоси внутрішніх симфоній (цикл «Енгармонійне»). Мож-на сказати інакше: поет прагне гармонії більшої за мож-ливу — і, відома річ, дає-ться визнаки надмір прагнен-ня — одна з найреальніших форм душевної дисгармонії.

...Як бачимо, автор уже не годен внагромаджувати своїм мажорним настроєм свій внутрішній світ: владно про-

ті від вершеної української національної революції і довгий розпач од її жорсто-кого задушення. Бардом Центральної Ради називав колись Тичину Валеріян Пол-шук. Визначення дуже па-радоксальне. По-перше, Ти-чина ще не навчився бути бардом уряду. По-друге, Центральної Рада була занад-то нетривалим урядом, щоб дочекатися на свого співця. І, нарешті, цей уряд не за-слуговував того, щоб поет геніального обдарування був її співцем. Тому важко по-годитися з В. Поліщуком, хоч важко і відкинути його репліку як зовсім неслухну. Без усякого сумніву, час від березня 1917 року — то живе місце української істо-рії. І про це Тичина повідав у поемі «Золотий гомін»:

Предки.
Предки встали з могил,
Пшли по місту.
Предки жертви сонця
принесли —
І того золотий гомін.
Ах, той гомін!
За ним не чути, що друг

твій каже,
Від нього грози, пролітаючи
над містом, плачуть,
Бо їх не помічають.
Гомін золотий!

Тільки щасливому погля-дові захопленого Тичини, Ти-чнини середини 1917 року, могло здатися, що почалася доба загальнонаціонального добня:

І всі сміються як вино;
І всі співають як вино:
Я — дужий народ,
Я — молодий!

...Внести вектор найбільш прогресивної силки було ча-сом просто неможливо.

...Революція це доба розпачу, вишальованки ської доброти вості:

Постали чере-
копай на бат-
Старий на см-
кроткими оч-
— Не йде у з-
Обох живим-
Старий на ві-
кроткими оч-
...

Жодна з ре-
не дасть, коли
хода вимагає
безневинних,
сеис збірник «З-
і октав». Ре-
смерть вікової
ноли тонкий і
набутий за ти-
літ, злітає з л-
як потеруха. ...
пнина з р-р-
культури регере-
казали: можна,
рого кармазин-
слати смітний
культуру (тільки
держават тр-
вона ізнав до
А листя падал-
в'язав не д-
культурах усю-
ві губок порос-
ієремійні плачі
культурою («
тетизме! — Й
рестаней любов-
заного горла! —

Революція —
пуржика ніч
ства, розкоші
ства, коли з-
паються парфю-
ції: («Дукун, н-
го м'яса, довго-
ми ніжними (н-
ми в високості
зрозумілими о-
домо кював к-
до будяка»).

Є тільки га-
яка в цьому о-
людних для с-
пльки одна па-
людику дивля-
скарб світовий
ніскляточко —
го жодна з р-
партій не рят-
смерті.

Ось вона,
«Праві йдуть
«Праві йдуть
лову намагаю-
вперед. Ліви м-
але голову скр-
...

Це час зате-
судна година
ріі — «місто
плакатах: лю-
коле».

Де ж посто-
Чий бік він о-
чітко відпові-
«Григорію Са-
ді»).

Правда, мати-
ника — значит-
ним у першу
на, що казала
— ка ранок з
головою». Та
увійняється по-
війним сні, бу-
ють у його дв-
на розсрібл.

Я не знаю
стольного і
більш трагічно-
ніж Тичина —
ки. Він весь у
му часі — само-
як біл. І тільки
зблідлих уст т-
донічна усміш-

Хіба й собі
па-
...

...До речі, і
волюції, зарад-
так квапливо
«Рідного само-
ро виявилися
в цьому разі і

*) 1967 року
кі радик-
нікого в нині-
«Замість сон-

перечування свого дитинства у дорослому віці. По суті, Тичина одержав життя удру-ге. І в цьому другому житті було знайомство зі світом уперше (чисто по-платонів-ськи: життя — як пригаду-вання), було нове дитинство і нова молодість. І це своє-рідне життя удруге, життя, перенесене, як віра, із чер-нетки на чистий аркуш, спов-няло поета філософських роздумів.

Гляди: обірвалася в небі
зірка променста,
В ставку друга назустріч
лине,
Все йде кудись, все лине...
— Гей, думай, думай,
заглиблюйся.
Так, ми обірвемось колись.
Там вічність урочиста
нас байдує зустріє,—

писав молодий Тичина у 1915 році. І хто знає, може б Тичина так і залишився на цьому елегантно-філософському рівні учорашнього генія, здібним співцем душевних резнанцій, коли б не світова війна, що невдовзі розродилася революцією.

Тичина, ще не встигнув на-... трудити душу незрозумілою... проблемою одвічного украї-... ського «завжди — усе — спочатку», був підхоплений лагідною повітряною українсько-го Березня, національної провесни, повної сподівання... «Березнева революція в Києві була подарована, вона випала, як манна з неба. І тому й тривала, як черга...

учорашніх маніфестацій, як своєрідна радість наборг.

Тичина «Сонячних клар-нетів» — увесь у провесні української революції, в пе-редчутті наближуваної все-очисної трози. На сучасну йому добу він по-снівськом-у схожий — той же харак-тер, той же оптимізм і те саме радісне чекання, що спонукає до дерзани.

Справді, «Сонячні кларне-ти» сповнені чару молодос-ті, цього найближчого сино-німу поезії. До всього Тичи-на цілком відповідав тим ви-могам, які ставив до поета великий Гете: він музикував і малював.

І що значно важливіше: він цілком відповідав вимо-гам української музи, яка вводить у сонм своїх інфа-нів переважно тільки інфа-тильну душу з усіма її хи-мерами почуттів і уявлень. Передовсім душу музики, не-здатного до логічного усвідомлення алогічного для Укра-їни світу. Материн власного болю, конку — чи не єди-ка реалька твердь української поезії, що чи не від часів Шевченка була позбавлена своєї власної території.

Зрозуміла річ, Тичина не був єдиний з-поміж украї-нських поетів — музич-Досить пригадати Оле-ся чи Чупринку. Але він був за них талаковитіший — і це вирішало його долю; са-ме він і став найпитомішим співцем української револю-ції. Важко, звичайно, й те,

Май-... дослідник... значають... ранній поези-чнини домунування музичного начала над смисловим: «Му-зичність заповнила («пропи-тала») все його світосприй-мання — і саме слово зро-білося для поета не тільки способом вкловлювання тих-чк інших думок і почуттів, скільки шляхом до виявлен-ня звуку, який сам по собі народжує думки й почуття. З-ду музики зародилася цк лірика».

Тичина — перший поет-оп-тиміст в українській новітній літературі. Його радість, правда, невкорінена, вона шугає над світом, як птах:

Гей дзвін гуде —
Ідалеку,
Думи пряде
над нивами.
Над нивами-приливами,
Кулаючи мене, мов пастіви.

Власне, це «радість у собі, довірлива радість сподівання світу, ще не відкритого очам.

І коли об'єктивний світ існує ув одній, більш-менш визначеній і сталій рожеву-ватій музичній сфері, то внут-рішній світ самого Тичини, сказати б точніше, його дух витає в просторі трьох, май-же означених у собі сфер. Кожна з цих сфер — авта-рашная гіпотетична авторова подоба.

конлюються контури того твердого світу, якого містич-ні руки поета вже не сяга-ють. Починаються перші су-тінки з цим твердим світом. Щоправда, поки що вони фіксуються дуже обережно: «мій шлях то із костриці, то із жоржин».

Кілька разів повторюється слово «жертва» — то як мит-тєвий мотив («хтось на за-ході жертвує пририси»), а то вже цілком усвідомлено:

Стою я сам посеред нив
чужих,
німов приниута офіра.

Вранішній рай еміреїв облітає, мов мак. Надходить сумовитий вечір, перша осін-ня молодості. Починається роз-повідь про загинь найпер-шої, найчистішої частки по-етової душі. Сон буття закін-чується. Поет увиходить у незбагненний для себе світ.

Третя сфера — на рівні землі або ж над самою зем-лею. Це сфера виключного драматизму. Починаючи від «Енгармонійного»:

Над болотом пряде
молоком...
Чорний ворон замиславсь.
Синий ворон задумавсь.
Очі виплював. Бог-зна кому.
А від сходу мечами йде
гніл!

Чорний ворон араз кинувся.
Синий ворон схопився.
Очі виплював. Бог-зна кому, —

І закінчуючи поезіями «Скор-бної матері» чи «Золото-го гомою». Вірші цього циклу — це миттєвий спалах радіс-

Отож і недовго, що одно-го й того ж 1920 року з'я-вляються дві збірки Тичини — «Ілуг» і «Замість сонетів і октав», збірки знач-ною мірою відмінні за ав-торською орієнтацією в того-часних умовах.

...Прямим продовженням третьої сфери поетичної «кос-могонії» «Сонячних кларне-тів» були поезії збірки «За-мість сонетів і октав», збір-ник, що, за визначенням Л. Новиченка, «на сьогодні майже повністю вмерла для нашого читача». Звичайно, Новиченко, виступаючи «від імені і за доручен-ням» мовчкватого украї-нського читача, може визначати долю збірки як йому замаяється. Тим біль-ше, що збірку ось уже п'ят-десят років не перевидують, а що читач має обходитись машиннописаними копіями — про це Новиченко згаки не зобов'язаний *).

Силоміць викрадена з Ти-чинного добробу збірка «Замість сонетів...», що об-єднує вірші 1918-19 рр., засвідчує пряму полеміку Тичини з практикою ширен-ня соціалістичної революції, зі складною добою грома-дянської війни.

*) До речі поляк, видавши 1969 року збірку вибраних творів Тичини, перерахував всі 23 поезії цієї збірки. Але поляки — то, звичайно, не «наші» чи-тачі. До того ж, у Польщі пе-не, немає таких здібних літе-ратурознавців, як Л. Новичен-ко.

Експеримент виявився успішним — народ вижив

Кіровоград

Олександр ПЕРЛИК,
Мал. Володимир СОЛОНЬКА

Альтернативні думки

Без матеріальних затрат кардинальних ті жні проблеми.

Деякі так модно одягаються, що їм і роздільно не соромно.

Одні аначалі «Кантала Маркса, а інші — власні».

Поси теплішкині Могилів Подільський.

ЗВИЧАЙНЕ СОБІ СЕЛО...

Двохтисячний рік. Звичайне пересідне село, яких — тисячі. Віддалена від центру України. Життя, почасти імпортоване, здійснюється здебільшого колупами бруківки.

— Неподобство! — лаяється він, сперсередя виплюсуючи «квент» — Ну гарт усе заваляту анімі! Хіба там можна — ніде навіть свані скупатися!

Біль хмарючися онтори диньса бабця, не анігачиза з розпінного лімузину, вичуктує голові колосисту:

— Зовсім нам, старим, жити не стає! Просіть же усяго, по півцентах зерно завезти — а ти платити приїзди! Ну де твоя совість?

— Вибачте, будь ласка, Маріє Іванівно, — запобігливо анігачизає голова, поспішаючи сміяти. — Усі не пенсіонери по нуротрат роз'їзляться. От і доводилося вам завезти ті більше зерна. Винен я — не проконтролював. Та й причини поважна була — відробляв поладчування у фермерів...

— А навщо ж тоді було асім бав розбору виділяти до три літационі, на аглаве бабця? Мені ж ошого, самісінького пілка доноси!...

Колосистини їдуть на роботу а службовців авто. Жінки дотра норія у норовника шубка. Доєвік норовозапарника анігачизає популярний ані-

ноти за залізну зав'язку, аби переманитися, що, приміром, який мушкетирський працює мабато ефентиніше, ніж наша міськрада, відкля поліція більш професіоналіза за нашу міліцію, а менеджер фірми підготовлений іраще від заводського управління. І почалося!

Уже ивш Іван, майже як Іхній Джон, їде по автобану до супермаркету купити продукти на уїкенд, підобдає у бістро — гамбургери, а ввечері, прийнявши традиційний «дрин», дивиться по телевізору теле-шоу «Брейні» (тобто інтелектуальне телевізійне «Що? Де? Коли?»).

І дарма, що асфальт на «автобані» весь у ямобинх, а поєднує і зовсім відсутній, у «супермаркеті» немає ніякої сирини, «уїкенд» доводиться проводити у чергах, «бістро» вражже гамбургерами, а замість гамбургерів Біг-мак подаєть холодний шніцель Без-м'яса.

Але не це головне. Головне — ми починаємо жити, як вони. В усьому раі, анігачизає ті самі слова, з невеличкими, ясна річ, нюансами. Бо така вже у нас влада: головне — не сутя, а назва. От десляни американці, приміром, навіть негтями, що вони живуть при капіталізмі. Для них — анігачизає, щоб у магазині наврогта цілорічно були свіжі безпірат-

Хвалюєся раз Гачок, Краєвські груди вининає: — Назви мані хоча б одну з ривок, В якіх би щось я не анігачизає. Таких нема й озер, І стаю не шуміє! Линоч чи півтка, а'юн чи краснолор — Мені інше доваїє. І це було б іще не асе, Ні одна не анігачизає б

риб'ача душе, — Та щось останній часом не асе — Мабуть, Чер'а'як не жалі завожо. Але і словом клясний не пролопнє, Що сам довжнюно зетупиєся, Віктор ЛАГОЗА. Харків.

ГАЧОК

НАЗВА — ВСЬОМУ ГОЛОВА

Фейлетон

ни подучити. Мовляв, щоб перестигли громадянини мав достаток, яніське медичне обслуговування, правовий і соціальний захист — і яків йому різниця, якому з «лімів» ний за це має завдачувати!

Це для них — різниці ніякої. А для нас — принци-

пов. Ми геть горлянку порвемо, з батьком рідням по-сваримося, сперечаючись, як називати те, що, ми будемо, — націоналізм чи соціалізм. При тому, всім чудово зрозуміло — ми вже давно нічого не будемо, а тепер і руйнуємо.

Ми всі сляні витратимо на дискусії, щоб нарешті бугати мушкетирський репартамент поїзці, в не риваїд-дід міліції, навіть якщо все той самий сержант Тригуну за мізерну зарплату торохитиме на списаному «Москвичі» з двома літрами палівного на аміну. Щоб обов'язково була атрофія, а не радгосп — хай навіть у рожні, я і ривіше, гинитимуть просто їди на полях, одяну з перетвореннями на органічний добрива. Буз би онцери побутового сервісу, а не побутобінит — дїра, що підійма після ремонту відлітає після черевка ривіш, ніж його взувають... А який собі сервіс, якщо руші управління у нас уже не хто-небудь, а менеджер. Хоч

мій ний і «тим» менеджера різниця, як між долларом і карбованцем. То чи не піти нам далі? Називати так називати. От чом би не перейменувати Верховну Раду на Сенат? Чи не правда, звучачиме: «Рива» досить суа над сенаторо? Як музичні!

Обусті України наведемо штатами. Уваїть, як солідно виглядає газетне повідомлення: «Секретар штатному Херсонщини зустрівся з т-м голою штатному Лівєшчани».

Вагаїл, чому б не утворити Сполучені Штати України? Хіба погана назва? Та з такою назвою міжнародна громадськість неодмінно визнає нас повноправними членами навіть, якщо ні державності, ні економіки самостійної, ні валюти не матимем.

Зрештою, нічим доведемо: не місце приналежало людині, і не людина — місце. Все прикриває назва. Тільки не подумайте, що автор цих рядків натякає на прийнятій минулого тижня законодавчий акт створення Кабінету Ривіра — анігачизає Радні Міністерств ривіш. Цей акт уже прийнято, а отже, він обговорено і підлягає. Тим паче, Кабінет міністрів — це справді солідніше звучить, цивілізованіше — ну просто яні у Берліні!

Тимофій ПРОКОПЕНКО.

Всьо чотко!

рижик. За право потайки завести щось своє до незалежності матори сторож бере імпортний пивне, а не сім'яні адисті.

Шоєбути з дустими оркестром зустрічатись у селі тин, щоб приїздити за покупками з райцентру, а області, а то і з самісінької столиці.

Майже Білж коїмої хетні — автомати з газодією та ностіни з морозом. Сіпські дітлехи аже на морозе диньки не можуть: тіпінк диньки, а'їєн шимеи фургон з морозом, сполоткується з місць й з анігачизає: «Морозизе привезли!» — тіпінк до наеквітій пісі.

В овочемому магазині — специфічний запах. Завезли одначено анігачизає, бивані і анігачизає... і асе це пивне

гравіфуртукм. Дарма! Лоді давно аже цим пооб'їдалися — худобі згодуювати. Яні і чорну їру, що а сім'яні іде ані навантажени до оселі.

А тут ще ця молода. Геть уся тімас з сім'я в село. На які тіпінк хитроїти не їдуть, аби оджарити сіпську прописку.

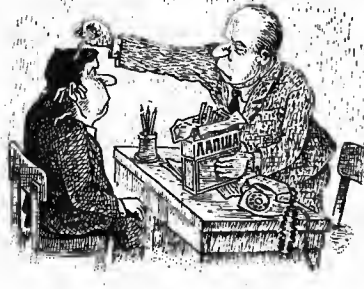
Бо знають: у селі — от де справжнє життя. На те, що а міст...!

...Тридцять їркі. Очі розплющили... Наш савіс завершено. Ві! поволісьте обиччям до сел...!

Савіс проводи Григорія ПАСТЕРНАКА. Шаболтаєвна Соєвничіє району Чернівецької області.

СРЕДА

5 черт:я

ТАЄМНИЦЯ КІБАЛЬЧИША

Згадаймо незочку про хлоп-
чинку Кібельчиша, який вступив
у запеклу боротьбу з усіма
буржуїками. Та кіба щось
можеа відіти дитина проти то-
го буржуїства? Скопчили,
зрештою, Кібельчиша. Та на-
віть під час тортур, не видав
жличин своєї головної таєм-
ниці.

Не те, що киші. Роздають газети буржуїкам направо і наліво. Куди тільки КДБ дивиться!

Ну хай там про різкі МІГі та ракетні СС-20 — все одно рано чи пізно воки підуть до брухту. А тут одне жіночка під час талемосту взяла й на даї державні лапиуле: «Сексу у нас немає!» Ну хто її за азки тгнув?

І так уже на кожному розі горіємо — їжі нема, шкарпеток нема, пального нема. З усього тільки й маємо — перспективу. Побудувати соціалізм, та цього разу вже не розчунтий, а з людським обличчям. При цьому все відсутнє неодмінно має з'явитися.

То з чого ж починаємо — з шкарпеток чи сексу? Вирішили почати з ринку, тз щось не те

аксодити. А що ж кляті буржуїні! Не впадо їм внаслідок тактики Міхайлівна. І то їй що! Живуть собі, та їм і живуть! Навіть... навіть узялись допомагати, ніби саме про них перед колись сириндженим хлопчиком усаїдоміком. То 500 мільйонів дають, то триш... ки кобаси і шампеток надішлють. Не зажають навіть, що все це — як у пірату. То, може, і сексу у низ трохі попросити! В порадку, так би мовити, гуманітарної допомо-

Спитаете, навіщо було чинити того Кібельчиша? Та й справді: чиняй — чи чиняй, айд цього більше не стане. Ні сексу, ні всього іншого. Щоправда, стосовно першого, то тут окремі наші дітята дельтакі буржуїзнам підстапи для певних міркувань. Ще й які! Та то вже інанше називається. А щодо злочинця, то тут, як придивитися, так і кортить спитати: а чи був узлегалі хлопчик? Якщо був, то за що ж постраждав?

Олександр ВЛАСОВ.

Мал. Олександра
СУПРУНА.

КОМУ БОГ ДАЄ

Мабуть, ще не зроблені даєрі, крізь які не здатний проникнути Гаврило Коржин — затятий репортер, а нині парламентський яореспондент. Оце зараз сенсація ледь не сталася — Гаврила завертали задушіль! з усіх під'їздів, парадних та чорних. У кнх, бач, янесь там запряте засідання!!

Та обійшлося без сесяції — прошиниш-о-тая Коржик до залу засідань — знай на них! Тихесенько тан, спроманенько собі прівис на алієне місце і, аесь вагана, спостерігає: що ж оно таме сенітєе нойтьє? Янраз тавто спалахнуло; розпочався підражуну голосіа. А колн реузулат на тавто «завиас, Гаврило ледве не апаз з дааи від здаування: рішєння будіть прийняте — одигосило!» Таного ще не бувало! Проголосували і — аїччирни. Ні галасу тобі, ні суперечон. Повна єдність думон, тан би

моанти, консолідація усіх політичних сил

Кореспондент озирнувшись довкола: являсь незначні, незворушні обличчя депутатів, немор очі ховають один від одного. Комуністи ховають від рухівців, рухівці — від комуністів.

— Пробачте, шанований, — горюючи за лінощі сусіда, запитає Коржин схвильовано, — за що оце зараз провадиться?

— Ян, за що? — весело
нинюа той... — За зарплатню
нашу депутатську, за всіляні
там плямь: машиню, дачу,
нааірту без черта тощо...
— Кому плямь?.. — роз-
губляса Гааріло.
— Та нам же, нам, ному
ж іще... депутатам! — ра-
дісно вимона народний обра-
нець і, підморгнуаши по-
своиновича, додав: — Менше
сплати треба, молодий чо-
лове. Ян кажуць, — то рав-
настає — тому Бог дає...

Юрій БОЛЬШАК.

ПОНЕДІЛОК

3 червня

ПРОГРАМА УТ—1

- 18.00 Невини.
- 19.00 Музичний відеосюжет «Вітання слава союзу».
- 17.20 Фільм-концерт «За байраком байраку».
- 18.00 Науково-популярний фільм «Але не зрозуміли співзв'язи між сім'єю».
- 18.40 Науковий фільм «Славутич: спадщина, цінності, ідеї».
- 19.00 Актуальна камера.
- 19.30 «Хто ми...» Громадянське літання відеотекстовки. Частина 1.
- 20.45 Не добраних, дітків!
- 21.00 Грає дует Сочиніауа.
- 21.20 «Хто ми...». Частина 2.
- 21.45 «Хто ми...».
- 22.50 Міжнародні змагання з відеоарту (Україна — Англія).
- 23.45 Нічний телезал. Художній фільм «Віра істрака».

ПРОГРАМА ЦТ—1

9.38	"Рокоско".	
9.40	"Контакт".	Економічний
	якд.	
9.20	Мультифільм.	
9.40	Неродні азизі і притчі різних країн.	
9.45	Мультифільм: огляд.	
10.15	"Загарт буде дель зоре-жін".	Документальний
	фільм.	
10.50	"Маленькі еристраті".	Художній
	театральний фільм.	
12.00	Т.С.С.	
12.15	Зустріч в Концертній студії	
	Останійо з ансамблем О	
	Прозвином.	
12.45	"Рокоско".	
14.00	"Жанр вашого дитинства".	
	Документальний фільм.	
12.00	Т.С.С.	
15.15	"До розслідування приступати".	
	Художній фільм.	
	Фільм і "серіал".	
16.20	Світ зозолених.	
16.35	К. Хачатурян.	Симфонія

- 17.00 Дітячя године (з уроком німецької мови).
- 18.00 Наш світ.
- 18.30 Меридиан. Міжнародні новини.
- 19.43 За завданням ринку.
- 19.45 «Контент». Економічний огляд.
- 19.30 Джерала.
- 20.00 Хто є хто. Представляємо аудиторіїм на пост президента РРФСР.
- 21.00 «Сеча».
- 21.43 Вверх на екран ЦТ. Художній фільм «Прости...».
- 23.05 Концерт американських співаків Б. Хендрікс у Венуанго театрі Союзу РСР.
- 0.35 ТСН.

ПРОГРАМА ЦТ—2 і УТ—2

8.00 Гімнастика.

8.13 Мульфільм.

9.00 Прем'єра документального телефільму «Він озбудити тілі».

9.50 Байки Кринове і жартиальні епіси. Винокус О. Поляровський. Фільм-шоуер.

0.55 П. Чайковський. Концерт № 1 для фортепіано з оркестром.

* * *

11.30—13.30 Програма Тиньбаченка Росії.

12.30 «Децо з губерніського жип. тез, Художній телефільм».

13.00 Певієта. Міжнародна програма.

• • •

17.00—18.45 Програма Телерадіо-
на Росії.
18.45 Новий театр. М. Кру-
шельницький і Г. Юра. Експе-
римент над долею.
19.00 На київській заваі. Інфор-
маційний випуск.
19.13 Вечірні казки.
19.30 Теліс. Відкритий човник
Франції.
20.00 «Чес» (з сурдославадом).
21.15 Телерадіо Інформа.
22.13 Т. Г. Шевченко. «Гейдама-
ки». Вистава.

БИТОРОК

4 червня

ПРОГРАМА УТ-1

7.30 Відеофільм «Ранкова дозвіл» (гвінтарна, музичний, «Телекласика», «Господи не покидай мене», «Господи не покидай мене», «Господи не покидай мене»)
9.00 «Телекласика-1». Музична програма.
9.30 «Телекласика-2». Музична програма.
10.00 «Телекласика-3». Музична програма.
10.30 Художній фільм «Ярослав Мудрий. 1 і 2 серії»
12.45 Художній фільм «Господи не покидай»
* * * * *
6.00 Новини.
6.10 Історія дітей. Веселка.
6.45 Науково-популярний фільм «Життя та дієння Федора Коренева»
7.00 «Варок композиторів О. Білинського»
8.00 НА ТРЕТІЙ СЕРІЇ ВЕРХОВНИЙ РАДН УРСР.
8.30 Актинельна камера.
9.00 НА ТРЕТІЙ СЕРІЇ ВЕРХОВНИЙ РАДН УРСР.
9.30 НА ТРЕТІЙ СЕРІЇ ВЕРХОВНИЙ РАДН УРСР.
10.00 НА ТРЕТІЙ СЕРІЇ ВЕРХОВНИЙ РАДН УРСР. По закінченні передачі показується Художній телефільм «Громадянська воєнна. 1 серія».

ПРОГРАМА ЦТ—1

1.3.9 «Фантом».
 1.4.0 Актуальні репортажи.
 1.5.0 Прем'єра документального
 фільму «Вітер культури».
 1.6.0 «Вітер культури».
 1.7.0 Телефільм, 1 серія.
 1.8.0 Дітяча година (за урочни-
 миймовою мови).
 1.9.0 Т.С.Н.
 2.1.0 Концерт міжнародних співа-
 чів Б. Хендрікс у Великому
 театрі Союзу РСР.
 2.2.0 Міжнародний.
 2.3.0 Телефільм, 1 епізод.
 2.4.0 Таланти і епохоніа.
 2.5.0 Т.С.Н.
 3.1.0 «До розслідування присту-
 пайте». Художній телефільм.
 3.2.0 «Вітер культури», 2 серія.
 3.3.0 Світ асоціацій.
 3.4.0 Різдво і чарівні ілюзії.
 3.5.0 Дітячий музичний клуб.
 3.6.0 «Вітер культури»: професія (на-
 чирик, медичні, соціальні).
 3.7.0 «Вітер культури» в чейкирку. Мунста-
 ф.
 3.8.0 Т.С.Н. Поедіє і змови.
 3.9.0 Вперше на екрані Т.С. Ху-
 дожній фільм «Ауліт».
 4.0.0 «Час».
 4.1.0 «Вітер культури» телеконтра-
 жова — це як. Автор М. Гаш-
 ків.
 4.2.0 Музичний прогноз.
 4.3.0 Т.С.Н.
 4.4.0 Прем'єра документального
 фільму «Атас».
 4.5.0 Т.С.Н.

ПРОГРАМА ЦТ—2 | УТ—2

1.00 Фільм — дитячий. «З нішні
 ані і помічальні»
 1.30 Музфільм.
 1.45 О. Пушкін, «Піагове» дмама,
 Чіаго Д. Журавнов. Фільм —
 «Мерт»
 2.00 Рітатична гімнастика.
 * * *
 3.30—13.30 Програма Телебаче-
 ння Росії.
 3.40 «Жінки, вісім виступальних,
 Художній фільм» 1 серія.
 4.45 Вм. авторів. Документаль-
 ний телефільм «Солдатські ме-
 мори». Фільм 4.
 * * *
 19.00—19.00 Програма Телебаче-
 ння Росії.
 19.00 Рітатична гімнастика.
 19.30 Фільм «Презерватори» «По-
 чинає» з самого мовлення.
 20.00 Не мінський заєви. Інфор-
 маційний кукус.
 21.15 Вестерн азика.
 22.00 Фільм «Диктатор» че-
 мейоні Франції.
 23.00 «Час [з суродоровааюд]»
 23.45 Х. Лаванський. «Синімфід»
 зняти Державного анімально-
 го фільму «Відео» з білету
 УРСР ім. Т. Г. Шевченка.
 00.00 Дітейні азика.
 00.30 Науково-популярний теле-
 фільм «Мініміальне»
 01.00 Співачі.

СРЕДА

5 черт:я

ПРОГРАММА УТ—6

[illegible]

ПРОГРАМА ЦТ—1

ПРОГРАМА ЦТ-2 | УТ-2

[illegible]

